13/12/2022

«Βλαχ Σαράι»: Επίσημη παρουσίαση του προγράμματος αναστήλωσης του ναού που εκκλησιάζονταν οι ηγεμόνες της Βλαχίας (ΦΩΤΟ)

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Μετά από 52 χρόνια αναστηλώνεται η ιστορική εκκλησία της Παναγίας Παραμυθιάς του γνωστού Βλαχ Σαράι, στο Φανάρι της Κωνσταντινούπολης.

Πρόκειται για την ιστορική εκκλησία η οποία ήταν ιδιοκτησία των **ηγεμόνων της Βλαχίας** καθώς κοντά σε αυτή ήταν χτισμένα τα **«Σαράγια της Βλαχίας»**. Στον ναό αυτό εκκλησιάζονταν **Γκίκες, Σούτσοι** και **Καντακουζηνοί**. Η ιστορία του ναού λαμπρή αλλά και δραματική καθώς σημαδεύθηκε με φωτιές οι οποίες την κατέκαψαν. Τελευταία αυτή του 1970 που άφησε πίσω της αποκαΐδια.

Σήμερα Τρίτη 13 Δεκεμβρίου 2022 έγινε η επίσημη έναρξη του προγράμματος αναστήλωσης και ανακαίνισης των εγκαταστάσεων του Ιερού Ναού και των παρακειμένων κτηρίων, που βρίσκονται κοντά στην έδρα του **Οικουμενικού Πατριαρχείου** στο Φανάρι.

Το πρόγραμμα τη αποκατάστασης εκπονήθηκε σε συνεργασία της **Αρχιτεκτονικής Σχολής και Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Özyeğin** και εντάσσεται στο *«2022 Ambassadors Fund for Cultural Preservation Project»* το οποίο έχει σκοπό την τεκμηρίωση και τη συντήρηση, μέσω πολιτιστικών και ακαδημαϊκών εκδηλώσεων του ιστορικού ναού.

Εικόνα από την εκδήλωση παρουσίασης του προγράμματος αποκατάστασης της Παναγίας Παραμυθιάς στο Φανάρι.

Το πρόγραμμα παρουσιάσθηκε σήμερα σε εκδήλωση που έγινε η οποία έγινε στους Σχολή Αρχιτεκτονικής. Για την αποκατάσταση της ιστορικής Ορθόδοξης Εκκλησίας μίλησε η **Julie Eadeh**, Γενική Πρόξενος των Η.Π.Α. στην **Κωνσταντινούπολ**η συνοδευόμενη από υψηλόβαθμα στελέχη της **Πρεσβείας στην Άγκυρα,** καθώς και οι: Esra Gençtürk, Πρύτανης του Πανεπιστημίου της **Άγκυρας** και Aşiihan Ünlü, **Κοσμήτωρ της Σχολής**.

Εικόνα από την εκδήλωση παρουσίασης του προγράμματος αποκατάστασης της Παναγίας Παραμυθιάς στο Φανάρι.

Το πρόγραμμα παρουσίασε ο Καθηγητής της Σχολής Αρχιτεκτονικής και Σχεδιασμού κ. **Alessandro Camız** ενώ παρέστησαν τα μέλη της Εφοροεπιτροπής της **Ελληνικής Κοινότητας Παναγίας Βλαχ Σαράι** με επί κεφαλής τον Πρόεδρο και Μ. Χαρτοφύλακα **Λάκη Βίγκα.**

Εικόνα από την εκδήλωση παρουσίασης του προγράμματος αποκατάστασης της Παναγίας Παραμυθιάς στο Φανάρι.

Μετά την παρουσίαση διπλωμάτες, καθηγητές και τα μέλη της Εφοροεπιτροπής επισκέφθηκαν τη **Μεγάλη του Γένους Σχολή.** Τους καλωσόρισε στην επίσημη αίθουσα ο Σχολάρχης της κ. **Δημήτριος Ζώτος.** Στη σύντομη προσφώνησή του ο κ. **Βίγκας** μετέφερε προς όλους τις ευχές και την πατρική και **Πατριαρχική ευλογία του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.** Ακολούθησε γεύμα ατμόσφαιρα στην μαθητική τραπεζαρία της **Μεγάλης Σχολής**.

Πρώτη φορά χτύπησε η καμπάνα μετά από 52 χρόνια

Σημειώνεται ότι το περασμένο Καλοκαίρι χτύπησε για πρώτη φορά η καμπάνα στα ερρείπια της ιστορικής εκκλησίας μετά από 52 χρόνια. Ο **Οικουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαίος** ιερούργησε επικουρούμενος από τον Αρχιγραμματέα της **Ιεράς Συνόδου** του Οικουμενικού Πατριαρχείου, **Αρχιμ. Γρηγόριος** και το **διάκονο Οικουμένιο**.

«...το Βλαχ-Σαράι, που βρίσκεται σε μια γειτονιά όπου συνυπάρχει με το Σεπτό Κέντρο της Ορθοδοξίας· το ***Μετόχι του Παναγίου Τάφου****· το Σιναϊτικό Μετόχι· τον Παρθενώνα της Παιδείας μας, τη* ***Μεγάλη του Γένους Σχολή·*** *αλλά και τη Βλαχέρνα, την Παναγία τη Μουχλιώτισσα, τον* ***Άγιο Στέφανο****, τα βυζαντινά μνημεία. Όλα αυτά συνθέτουν το περιβάλλον μας και συναποτελούν στοιχεία, σταθμούς και θεσμούς του Ελληνισμού»*, είχε πει ο κ. Βίγκας υπογραμμίζοντας ότι έγιναν ανασκαφές για τον εντοπισμό των θεμελίων των πέριξ του ναού κτισμάτων και αγοράστηκε η εικόνα του **Αγίου Χαραλάμπους,** το μόνο διασωθέν κειμήλιο.

Πως έγιναν τα σχέδια της αποκατάστασης

Έπειτα από μακροχρόνια έρευνα και μελέτη ιστορικών αρχείων, φωτογραφιών παλαιοτέρων εποχών και επιτόπιων παραστάσεων, έγινε η τελική διαμόρφωση των αρχιτεκτονικών σχεδίων. Σπάνιο φωτογραφικό υλικό διέθεσαν οι **Ακύλας Μήλας** και **Δημήτριος Παλαβίδης**. Πολύτιμη ήταν η μαρτυρία του **Δημοσθένη Παϊκόπουλου**, ο οποίος γεννήθηκε και ανατράφηκε εντός του κτίσματος του αποτεφρωθέντος ναού. Ο κ. **Παϊκόπουλος** υπέδειξε τα όρια του ναού και των γύρω του ναού κτηρίων-κελλίων, όπου έμενε αυτός και η λευιτική οικογένεια του πατέρα του.

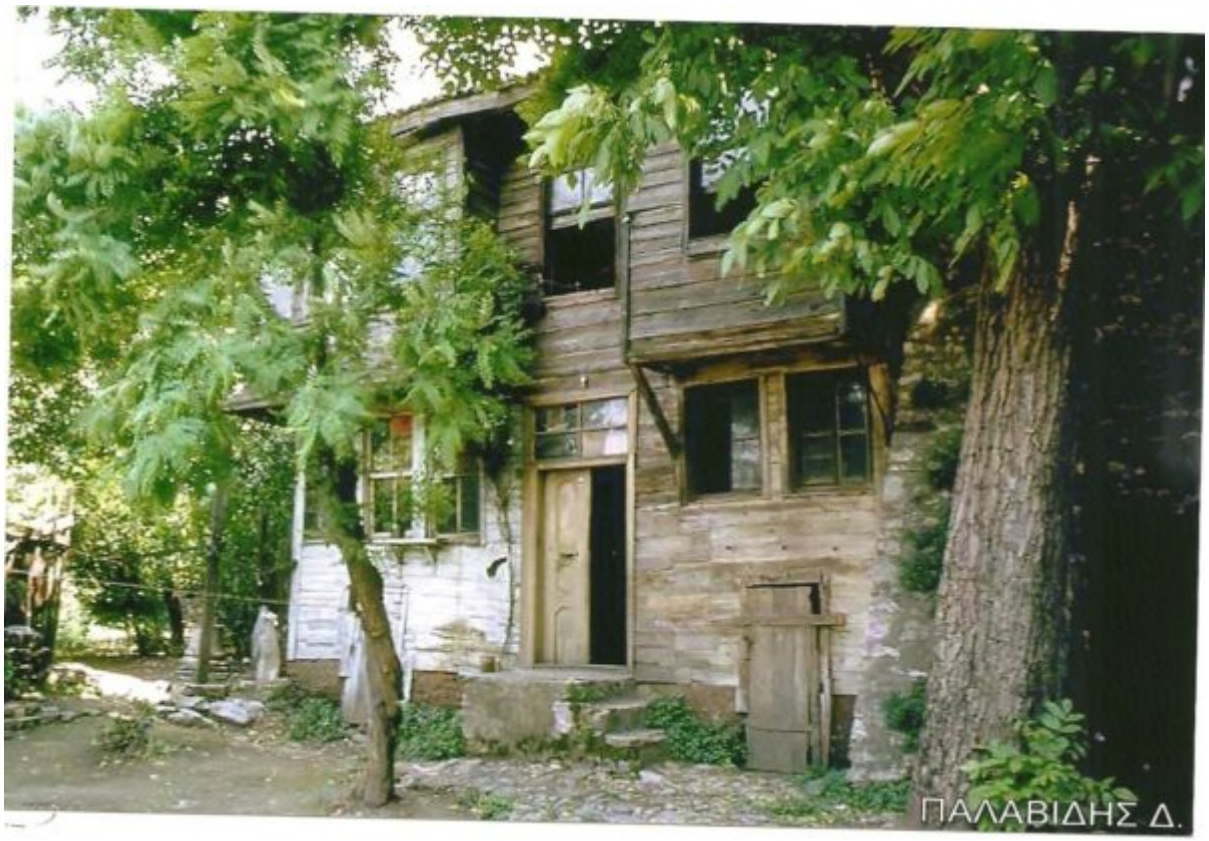

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2010 η Εφοροεπιτροπή επανάκτησε από τις τουρκικές Αρχές τον τίτλο ιδιοκτησίας του ναού, για την εκ βάθρων αποκατάστασή του, στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας διαφύλαξης, συντήρησης και ανάδειξης της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς και της κοινοτικής περιουσίας της **Ομογένειας της Πόλης.**

Ο ναός της Παναγίας Παραμυθίας Φαναρίου, **“Βλαχ Σαράι”**, καταστράφηκε ολοσχερώς από πυρκαγιά. Η Παναγία Παραμυθία, που απέχει μερικές εκατοντάδες μέτρα από τη σημερινή έδρα του Οικουμενικού Πατριαρχείου, από το 1587 και για ένα μικρό χρονικό διάστημα λειτούργησε ως Πατριαρχικός Ναός, και σε αυτόν έγινε η επικύρωση (1589) της πατριαρχικής τιμής του Πατριαρχείου Μόσχας.

Εικόνα από την εκδήλωση παρουσίασης του προγράμματος αποκατάστασης της Παναγίας Παραμυθιάς στο Φανάρι.

Η εκκλησία της **Παναγίας Παραμυθίας** ή της Παναγίας των Παλατίων πήρε την ονομασία “Βλαχ Σαράι”, επειδή στο Φανάρι κοντά στο Μετόχι του Παναγίου Τάφου, όλη η περιοχή και η εκκλησία επίσης, ήταν κάποτε ιδιοκτησία των ηγεμόνων της Βλαχίας και εκεί γύρω ήταν χτισμένα τα παλάτια τους, τα «Σαράγια της Βλαχίας».

Στον ναό αυτό εκκλησιάζονταν Γκίκες, Σούτσοι και Καντακουζηνοί. Άνθρωποι πανίσχυροι σαν τον Μιχαήλ Καντακουζηνό τον «Σεϊτάνογλου», που υπήρξε προσωπικός φίλος του μεγάλου Βεζίρη Σόκολη (1560-1575) και είχε το μονοπώλιο του αλατιού και που μια μέρα, όταν η τύχη του άλλαξε, με διαταγή του Μουράτ Γ’, τον απαγχόνισαν στη μεγάλη πόρτα του ανακτόρου του, στην Αγχίαλο.
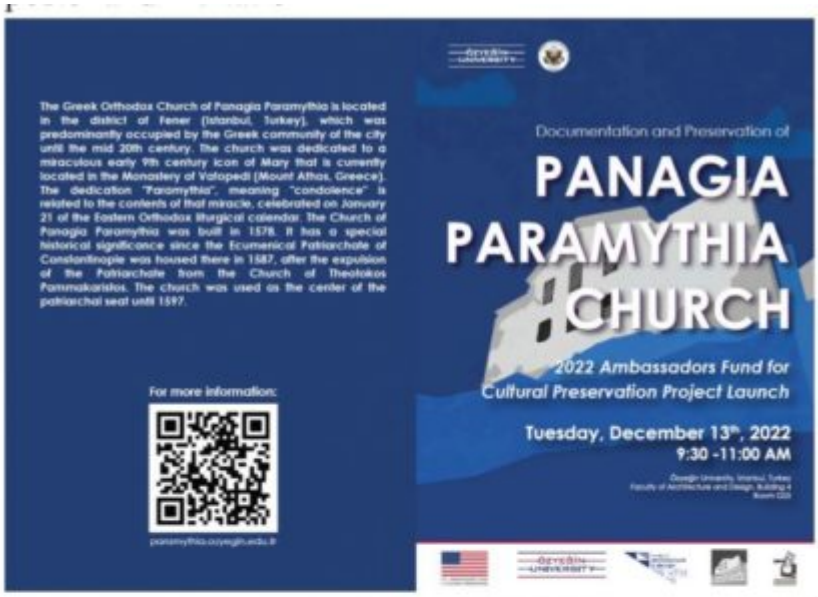
Η ιστορία της εκκλησίας μεγάλη και τραγική με αλλεπάλληλες καταστροφές και αναστηλώσεις. Συγκεκριμένα κάηκε το 1640 και αργότερα, το 1729 καταστράφηκε πάλι από την φωτιά. Ανοικοδομήθηκε το 1730 και σαν από θαύμα, διασώθηκε από άλλη πυρκαγιά στα τέλη του 18ου αιώνα. Στα μέσα του 19ου ανοικοδομήθηκε εκ νέου. Το 1970 καταστράφηκε ολοσχερώς πάλι από πυρκαγιά.